

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060303

DOM
2021-11-23
Stockholm

Mål nr
P 2412-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-02-09 i mål nr P 7731-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljö- och bygglovsnämnden i Järfälla kommun
177 80 Järfälla

Motparter

1. ES

2. JS

Ombud för 1 och 2: Jurist JOST

SAKEN

Byggsanktionsavgift för komplementbyggnad på fastigheten X i Järfälla kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och bygglovsnämndens i Järfälla kommun beslut den 21 april 2020 i ärende 2019-803, § 44, att påföra ES och JS byggsanktionsavgift om 17 738 kr.

Dok.Id 1756951

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och bygglovsnämnden har yrkat att mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut.

ES och **JS** har i första hand motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras. De har i andra hand yrkat att mark- och miljööverdomstolen ska besluta om avgiftsbefrielse och att byggsanktionsavgiften således inte ska tas ut. De har i tredje hand yrkat att byggsanktionsavgiften sätts ned med hälften och i fjärde hand yrkat att avgiften sätts ned med en fjärdedel.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och bygglovsnämnden har anfört i huvudsak följande:

Byggnaden uppfördes vid ett och samma tillfälle, vilket tydligt framgår av flygfoton. Den lägre byggnadsdelen kan därmed inte vara en tillbyggnad till resterande byggnad. Eftersom det inte finns något mellanrum mellan den lägre och den högre byggnadsdelen upplevs det som en och samma byggnad. En förutsättning för att tillbyggnad ska kunna ske bör vara att det finns ett slutbesked för den byggnad som tillbyggnaden sker emot. I aktuellt fall har byggherren inför slutbeskedet felaktigt intygat att startbeskedet har följts. Även bortsett från den lägre byggnadsdelen har startbeskedet frångåtts vad gäller byggnadens storlek, höjd och utformning. Ändringarna innebär att byggnaden inte uppfyller kraven för undantag i 9 kap. 4 a § plan- och bygglagen (2010:900, PBL).

I och med att byggnaden om cirka 40 kvm har uppförts utan startbesked ska en byggsanktionsavgift tas ut för nybyggnad av komplementbyggnad. Hela byggnadens yta ska ligga till grund för beräkningen av byggsanktionsavgiften.

ES och **JS** har hänvisat till vad de tidigare har anfört och lagt till bland annat följande:

Carporten följer i huvudsak startbeskedet från den 31 mars 2015 vilket också kontrollerats i samband med slutbeskedet. I den mån det finns avvikelser så är de att anse som ringa avvikelser och får, med hänsyn till normal rit-, mått- och byggnoggrannhet, anses ligga inom ramarna för det beviljade startbeskedet. De har byggt en fristående carport som uppfyller kraven i 9 kap. 4 a § PBL och ytterligare en fristående byggnad som uppfyller kraven i 9 kap. 4 § PBL. Carporten har fått startbesked och slutbesked från miljö- och bygglovsnämnden. Byggnaderna är två separata byggnader, inte sammanbyggda, och kräver således inte bygglov. Därför saknas grund för att ta ut en byggsanktionsavgift.

För det fall Mark- och miljööverdomstolen bedömer att det finns grund för byggsanktionsavgift så ska i vart fall inte ytan för carporten ligga till grund för beräkningen av sanktionsavgiften eftersom carporten omfattas av startbesked. I vart fall finns det skäl att befria dem från avgiften alternativt att sätta ned den. Ritningarna till byggnaden har gjorts av en väl meriterad och professionell arkitekt som bedömt att byggnationen kunde utföras utan bygglov. Frågan om bygglovsplikten är således svårbedömd vilket understryks av att målet nu prövas av Mark- och miljööverdomstolen. De har vid olika tillfällen och på olika sätt frågat nämnden om vad de behöver göra för att undvika avgift utan att nämnden på ett tydligt sätt redogjort för detta.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är i första hand om det alls funnits förutsättningar för nämnden att ta ut en byggsanktionsavgift. Vid bedömningen av den frågan är det av betydelse om de utförda åtgärderna ska betraktas som dels en anmälningspliktig komplementbyggnad (s.k. attefallsbyggnad), dels en bygglovsbefriad komplementbyggnad (s.k. friggebod) eller som en komplementbyggnad som i dess helhet är bygglovspliktig enligt huvudregeln i 9 kap. 2 § PBL.

Flygfotografier och andra bilder som åberopats av nämnden visar att de olika byggnadsdelarna uppförts i ett sammanhang samt att de är sammanbyggda och tillsammans bildar en byggnadsvolym som varken till utformning eller storlek

överensstämmer med den carport som ES och JS fått startbesked för. Den omständigheten att slutbesked getts för carport utifrån lämnade uppgifter om att startbeskedet följts eller vad som i övrigt framkommit i målet föranleder inte någon annan bedömning. Åtgärden är därmed att betrakta som nybyggnad i sin helhet av en komplementbyggnad om ca 40 kvm som enligt 9 kap. 2 § första stycket 1 PBL kräver bygglov.

Då nybyggnad av lovpliktig komplementbyggnad har påbörjats utan startbesked finns förutsättningar att ta ut en byggsanktionsavgift med stöd av 10 kap. 3 § 1 och 11 kap. 51 § PBL samt 9 kap. 6 § plan- och byggförordningen (2011:338) för hela den nya byggnaden på det sätt och med det belopp som Miljö- och bygglovsnämnden beslutat om.

Det har inte framkommit några omständigheter som utgör skäl att inte ta ut byggsanktionsavgiften eller att sätta ned den. Miljö- och bygglovsnämndens överklagande ska därför bifallas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Petra Bergman, referent, samt tekniska rådet Inger Holmqvist och hovrättsrådet Ralf Järtelius.

Föredragande har varit Susanne Schultzberg

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-02-09
meddelad i
Nacka

Mål nr P 7731-20

PARTER

Klagande

Miljö- och bygglovsnämnden i Järfälla kommun
177 80 Järfälla

Motpart

1. ES

2. JS

Samma adress som 1

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Stockholms läns beslut 2020-10-12 i ärende nr 4034-25169-2020, se bilaga 1

SAKEN

Byggsanktionsavgift för komplementbyggnad på fastigheten X i Järfälla kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Miljö- och bygglovsnämnden i Järfälla kommun (nämnden) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva Länsstyrelsen i Stockholms läns (länsstyrelsen) beslut. Till stöd för sin talan har nämnden i anförda i huvudsak följande. Den komplementbyggnad som uppförts på fastigheten uppgår till 40 m². Startbeskedet som gavs för en bygglovsbefriad komplementbyggnad om 25 m² har därmed inte följts. Den uppförda komplementbyggnaden består av en högre och en lägre byggnadskropp som uppfördes samtidigt och upplevs som en och samma byggnad. En nybyggnation av en komplementbyggnad om 40 m² som saknar både bygglov och startbesked har därmed skett. Att det, enligt fastighetsägarna, är separata markplattor och att de har separat konstruktion och fristående väggar är inte av vikt då det upplevs som en och samma byggnad.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning. Med beaktande av att startbesked erhållits för en komplementbyggnad om 25 m² kan inte den ytan anses utgöra del av en olovlig nybyggnad vars yta ska ligga till grund för beräkning av byggsanktionsavgift. Vad nämnden anför eller vad som i övrigt framkommit föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 2 mars 2021.

Kristina Dreijer

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Kristina Dreijer, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Cornelia Ledin.